

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Közegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
hét naponként kivételével a kora-
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben, házhoz hordva:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Vidéken:

Félévre 18 korona.

Egy óra 3 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Tisza már megint cikket irt.

Tisza István ezredesről, amióta a lapok hiradása szerint átvette huszárezredének parancsnokságát, a haretéri jelentésekben még egy rövid sorozskát sem olvastunk ugyan, de őtől magától épen azóta több újságcikket volt szerencsénk végigélvezhetni, mint amennyit a szürke civiléletben — mint szolgálatonkívüli miniszterelnök — írni szokott.

Mindenesetre megnyugtató a magyar anyákra, akiknek fiai az olaszokkal adózó harcokat vívnak, hogy az ezredes ur ráér cikket írni. Akkor hát nem lehet ott a haretéren valami nagy esetepaté: bár a szegény katonák csak nagyon rövid értesítéseket tudnak hazaküldeni, ami azt a benyomást kelti, mintha káplár Kovácsot mégis csak jobban elfoglalnák a harc rémségei, mint őbester Tiszát. De hát ez így van helyén, mert amíg káplár Kovács a szembenálló ellenséggel foglalkozik, addig őbester Tisza ráér hátrafelé lövöldözni, a szent haza területén a nemzeti megpróbáltatásokból élőködőkre.

Ezek alatt az élőködők alatt az őbester ur szerint természetesen nem az árdrágitókat, nem a háboru vámszedőit, hanem azokat a politikusokat és azokat a milliósokat kell érteni, akik a békét akarják, követelik és munkálják. Ezek az őbester ur Tisza ellenségei, a háborunak. Ezek ellen harcol Tisza még a haretéren is.

Cikkei lángszórójával ezekre fújt tüzet, míg katonái vérről verjétekeznek. Es uszit ellenünk és uszit a háborura olyan vaksággal, amilyennel kevés embert vert meg az Isten azok közül, akik magukst jó hazafiaknak tartják. Olyan dühös, olyan ingerült ez a Tisza, mintha még ma is csak azt a kórust hallaná, amely heteken át zugta a fülébe ezt a megbocsáthatatlan szót: „gazember!” amikor végzetes rést tör a magyar alkotmányon.

Természetes, hogy ilyen lelki-állapotban okosan írni nem lehet. Ugy igyekszik háborus kedvet kelteni, hogy rémitget bennünket azokkal a felhívásokkal, amelyeket olasz repülők dobálnak le a magyar katonák közé.

Másnak nem volna szabad közölni ezeknek a szövegét, neki szabad elárulnia, hogy ellenségeink a cseh-

tót állam függetlenségét a délszláv állam felállítását és Oláhország határainak magyar területekkel való kikerekítését tekintik hadicéljaiknak.

Ebből persze minden higgadt agyvelejű ember arra a következtetésre jut, hogy mivel a fegyveres döntésre semmi remény sincsen, a felhívásokban jelzett magyar veszedelemeket a megegyezéses békével kell rólunk elhárítani, de hát ezt a józanságot nem kíváhatjuk Tiszától, aki cikkeiket bizonynyára kézi tusaközben, gázmaszkkal arcán, grá-

nátok pukkanása és golyók sávját közből írja.

Ám, ha ezt belátjuk, arra kérjük: az Isten szerelmére, ne írjon a haretéren újságcikkeket, mert a magyar anyák és hitvesek idehaza aggodalommal telnek el, ki viseli gondját fiainknak, férjeinknek, ha az ezredesünk a penna szárát rája és körmondatok kikerítésén töri a fejét ott, ahol a parancsnok egy félrenézése ezrek végzetét jelentheti. Vagy jöjjön haza és itthon hadakozzék hát a haza ellenségeivel, ha tudja, hogy vannak.

A németek újabb visszavonulása.

Csapataink hősi diadala az Alpesebben.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szept. 4.

Olasz haretér:

A Tonelli szoros északi részén havasi osztagaink meglepő támadással elragadták az ellenségtől Puntó st. Matteót (3692 m. magas hegy), a Monte Mantellót (3536 m.), Gleccser csucst (3502 m.). Ez az örökös hó és jég birodalmában végrehajtott fegyvertény különös bizonyítékát szolgáltatja a legnehezebb alpesi viszonyokkal megbirkózó támadó harcra rátermettségünknek.

A Hétközség területén élénk felderítő tevékenység. Egyébként nem volt különösebb esemény.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, szept. 4.

Nyugati haretér:

Ruprecht trónörökös és Böhm vezérezredes hadserege:

A Lystől mindkét oldalt az ellenség előcsapatokkal folytatott állandó harc után Nulverghen—Nieppe—Mact-St. Maur—Laventie—Richebourg vonalig dolgozta magát előre. A Scarpe és a Somme közti harcvonalon a nap nyugodtabban telt el. A megelőző éjszaka csapatainkat visszavettük Aleux—Mocuvres—Manaucourt vonalba. Ezt a mozdulatot, amelyet néhány napja előkészítettünk, tervszerűen és az ellenség által meg nem zavarva hajtottunk végre. A Bois-leis és Peronne közti harcvonalon az ellenség nem nyitotta meg támadásait. Noyontól mind-

két oldalt a franciák erős támadásokat hajtottak végre, amelyek főleg a Champagne és Bouchy közötti magaslati terep ellen irányult. Az ellenség 4 ízben rohamozott, de teljesen visszavertük.

Az Aylettenél felderítő harc. Az Aymette és Ais között a franciák, amerikaiakkal és olaszokkal egyesülve megújított támadásaikat elkeseredett közelharc után visszautasítottuk.

Tegnap 22 ellenséges repülőgépet és 2 kötött léggömböt lőttünk le.

A német trónörökös hadserege: Ribottól délre a francia árkok ellen intézett eredményes előretörésből foglyokat szállítottunk be.

Ludendorff, főszállásmestere.

— A királyi háztartás is drágul. A jövő év költségvetése, amelyet ősszel terjesztenek a Ház elé, a királyi háztartás költségének, az ugynevezett civilistának emelését is fogja tartalmazni. A drágulás természetesen az udvarnál is érezteti hatását. A jelenlegi főudvarmester, Hunyadi gróf azzal a megbízással lépett állásába, hogy az egész vonalon jelentékeny megtakarítást eszközöljön. Hohenlohe hercegből hiányzott a helyes pénzügyi érzék és sok olyan kiadást tett, amely a királyi intencióval és nagyon egyszerű szokásaival ellenkezett. Az elhibázott intézkedések következtében Hohenlote távozott és Hunyadi gróf lépett helyébe, aki a spórolási rendszert erőlyesen képviseli, úgy hogy a civilista emelése aránylag szűk keretek között fog mozogni.

Magyarország költségvetésének háborus milliárdjai.

Az ősszel benyújtandó költségvetés munkálatai minden miniszteriumban serényen folynak. Egyelőre az egyes miniszteriumok saját elszámolásukat végzik.

Egymaga az állami tisztviselők, vasutasok, postások, bírák fizetésjavítása és természetbeni ellátása több száz millióval terheli meg az államháztartás budgetjét. A hadikiadások összegét most még csak megközelítőleg állapíthatják meg. Pontos adatok erre vonatkozólag még hiányoznak. A háborus intézmények kiadásainak beállítása is rendkívül tekintélyes tétele a költségvetésnek. A hadisegéyek és hadijótékonyaságok céljaira fordított összeg is rendkívül sok kiadást kíván.

Az egyes miniszteriumok rendszeres igazgatási kiadásai is szokatlanul nagy összegre emelkedtek. Egy miniszterium irodai igazgatási költsége, mely békében kétszázötvenezer korona volt, most annak ötszöröse, közel másfélmillió koronára emelkedett. Az államvasut anyagi kiadása egymaga négyszázmillió koronás tétel. Es így megy ez az egész vonalon.

Magyar küldöttség Wilsonnál.

A washingtoni magyaroknak héttagu küldöttsége tisztelgett Wilson elnöknel, szónokuk, mint a „Virradat” írja, Vass Demeter iparos volt, aki megköszönte az elnöknek, hogy Amerika nem kényszeríti a nem honos amerikaiakat a testvéreik ellen való harcra. Wilson így felelt:

— Tulajdonképpen minden ember ezen a világon testvére a másikkal és így valóban nem szabadna egymás ellen fegyvert emelni, amint azt a hit parancsolja is. Azonban, amint az eretnekek ellen harcolni kellett, úgy még most is vannak barbárok, akik az emberiség veszedolmeiként eihatalmasodtak. Sajnálom a magyarokat, hogy a modern eretnekek oldalán harcolnak, hiszen a magyarok mindig abban jeleskedtek, hogy a kereszties hadjáratok élén állottak és a barbárok ellen Európa kapui voltak. Reméljük azonban, hogy a világ új csoportosulása alkalmat ad a magyaroknak arra, hogy helyesebben töltsék be nemzeti szerepüket.

Wilson azután elbeszélgetett a küldöttség tagjaival. A többi között kilátásba helyezte, hogy rövidesen megindul a levélbeli érintkezés Magyarország és Amerika között é

hogyan a magyar internáltak a háború után zavartalanul hazamehetnek Magyarországra.

A „Szabadság“ szerint a hét magyar közel negyedórát időzött Amerika nagyon is elfoglalt elnökénél, aki nagyon is barátságosan kezet szorított. A „Szabadság“ még hozzáfűzi, hogy Wilson példáját egész Amerikában követhetnék és a magyarok üldözését egyszer már abbahagyhatnák, mert a legnagyobb gyávaság védtelen embereket állandóan becsülni, sőt a nyílt utcán ültetni. Azt hiszi végül, hogy az a kézfogás, amellyel az elnök a hét magyart megtisztelte, Amerika békejobbjára volt az egész amerikai magyarság számára.

Megrendszabályozzák a kirakatok árait.

A rendőrség és az árvizsgáló bizottság együttes akciója a tulmagas árak ellen.

Ismertettük annak idején a kormányrendeletét, mellyel kötelezte a kereskedőket, hogy egyrészt számát adjanak árúkról, másrészt a kirakatokban elhelyezett cikkek árait jelezzék. Az országos érvényű rendeletet a makói kereskedők csak akkor hajtották végre, amikor Begid-sán Emil dr. kapitány kihirdette, hogy ellenőriztetni fogja a rendelet végrehajtását és eljárást indított azok ellen, akik nem látják el a kirakataikban elhelyezett cikkeket árjelzéssel. A kapitány kijelentésének meg is lett az eredménye és most már csaknem minden kirakatban ott tarkállanak a függő bárcák, melyek horribilis összegeket kifejező számjegyekkel hirdetik, hogy: „nem rossz üzlet a háború!“

A rettentő magas árak, — melyek így a kormányrendelet folytán nemcsak az épen vásárolni kényeszerülők szűk körével, hanem az egész közönséggel megismertették a drágaság hatalmas mérveit — általános elképpenedést keltettek a közönség körében, egyre-másra érkeztek hozzáink levelek, melyeknek írói — vérmérséklet szerint — panaszosan, vagy főláborodottan figyelmeztettek bennünket egyes, igazán nélkülözhetetlen cikkek indokolatlanul magas áraira. Budapesten, ahol hasonló következményekkel járt az árak kifüggesztése, széleskörű akcióra készülnek a hatóságok, hogy az árakat legalább valamivel csökkentésék. Ez bizony nálunk Makón is elkélne, mert a makói kirakati árak egyszerűen borzalmasak

Hagymát

minden mennyiségben vásárol
Iritz Gyula cég.

Eladók Iritz Miksánál jelentkezzenek.

Amit Szegeden lehet Makón is lehetne.

Olcsó ruha a szegényeknek.

Sokszor irtunk már arról, hogy másutt mégis csak okosabban, jobban utána néznek a dolgoknak, mint nálunk. Sokszor hoztuk fel példának Miskolc városát, de hát erre mindig azt mondják, hogy Miskolc messze van Makótól, talán nem is igaz, hogy ott a hatóság oly fényesen gondoskodik a lakosságról.

Most nem megyünk olyan messzire, csak ide a szomszédba, Szegedébe, ahol a hatóság ép most segített a közönség ruháinségén.

A város — már mint Szeged városa — egy tétel ruhát vásárolt s azt most bocsátja forgalomba.

A férfi átmeneti öltönyök kitűnő háború előtti szövetek, darabonként átlag 600 koronába kerültek, a fiú felöltők 275 koronába, a lüster ruhák 230 koronába s a mosó ruhák 175 koronába, amelyek csak éppen 50 százalékkal olcsóbbak azokhoz képest, amit az üzletekben értük kérnek.

A közlelmezési hivatal a ruhákat haszon nélkül, tisztán költségek hozzászámításával bocsátja forgalomba.

Hát miért ne lehetne ezt nálunk is megcsinálni? Érdeklődni kéne a hatóságnak, hogy hogy is ment ez a dolog Szegeden. Megmondják a közlelmezési hivatalban, csak érdeklődni kell utána, mert az már mégis csak csufság volna, ha a szegény gyermekek e télen ruha hiányában otthon lennének kénytelenek kucorogni, az iskolába járás helyett.

NAPI HIREK

— Halálozás. Érdemes, derék iparos hunyt el ma Makón. Palik Antal makói cipész mester élte 47 ik évében meghalt. Palik Antal katonai szolgálatot teljesített s eközben szerezte a halálos betegséget, mely ma megölte. Halálát özvegye és leánya gyászolják. Temetése holnap, csütörtökön délután fél 5 órkor lesz a gyászházból. A temetésen az ipartestület tagjai nagy számban vesznek részt, mert Palik igen lelkes s buzgó tagja volt az ipartestületnek. Igen buzgóan résztvevett minden iparosmozgalomban, miért is halála az iparos társadalomra nagy veszteséget jelent.

— Egységes ruhatípust tervez a kormány. Szerényi József báró kereskedelmi miniszter elnöklésével e hónap 5 ére a kereskedelmi miniszteriumban szaktanácskozás lesz, hogy az egyes iparcikkek tárgyában normál-típusokat állapítsanak meg, melyeknek készítésére az egyes iparágakat kötelezni fogják. A kormány a ruházatra vonatkozólag is egy normáltípust állapít meg, de erre vonatkozólag a ruházati rendelet külön intézkedéseket fog tartalmazni.

E rendelet legkésőbb szeptember 15-ig megjelenik azonnali hatállyal.

— A leánygimnáziumi és kereskedelmi iskolai magántanulók ma, csütörtökön délután 3 óraker valamenyien jelentkezzenek a főgimnázium fizikai szertárában.

— Fogházzal büntetik a rém hírek terjesztőit. A belügyminiszter leiratot küldött a vármegye alispánjához, amelyben különösen felhívja a figyelmét arra, hogy szigorúan ellenőrizze az állhírek terjesztőit. Egyidejűleg az e tárgyban kiadott rendeletet kibővíti olyanformán, hogy aki közállapotokra vonatkozó oly hírt kohol, vagy olyan állhírt terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a lakosság körében elkedvetlenedést támasszon a nemzet ellenálló erejében, a becsületes béke elérhetésében vetett hitet megingassa, vagy közgazdasági viszonyainkról valótlán és kedvezőtlen hírt kohol és terjeszt, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— Kétszeresre emelik a vasuti személytarifát. Az államvasutak egyre fokozódó kiadásai, főleg a személyzet fizetésjavításának szükségessége, valamint a vasut teljesítő képességének fokozása érdekében szükségessé vált a személyszállítási díjszabás újabb emelése. A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy okvetlenül felemeli a személytarifát és pedig teljes 100 százalékkal. Még az idei ősszel életbelépő tarifa szerint a vasuti utazásra 2 jegy fog jogosítani.

— Mennyi burgonya tartható vissza? A közlelmezési miniszter rendelete folytán tudomására hozzuk a közönségnek és az érdekelteknek, hogy az 1918. évi burgonyatermésből házi és gazdasági szükséglet céljára visszatartható legmagasabb mennyiségeket a város területén a következőképp állapították meg: Termelő saját burgonyaterméséből visszatartható házi szükséglet címén a nehéz testi munkát végző felnőtt családtagok részére személyenként évi 120 kgr-ot, egyéb ellátandók részére személyenként 100 kgr-ot, időszakos munkások részére ellátásuk tartamára, de legfeljebb három hónapra, havi 30 kgr., cselédek részére a cselédszerződésükben kikötött mennyiség. Nem termelőknél vagy olyan termelőknél, akiknek a termése a saját házi szükségletét nem fedezi, jogos házi szükségletét nehéz testi munkát végző felnőtteknél személyenként évi 120 kgr., egyéb ellátandóknál évi 100 kgr.

— Megszűnik a nyerscukor. Vége egy kis öröm is a sok örömben. A jövő hónaptól kezdve nem kapunk több nyers cukrot, hanem tiszta fehér kristálycukrot. A város vezetőségét erről értesítették a cukorgyárak s ezt az értesítést mi örömmel továbbítjuk a közönségnek, amely bizonyára szintén örömmel veszi tudomásul, hogy nem lesz több szerencséje a nyúlós, ragadós, kevésbé édes, de kellemetlen szagú nyerscukorhoz.

— Hadiárva leányok taníttatása. A Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége az Orsz. Hadigondozó Hivatalnak, hadiárva elhelyezésének és nevelésének céljaira felajánlotta négy cselédképző intézetét és pedig: a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetségének budapesti (Mária-u. 7. sz.) intézetét 45 férőhellyel, ugyanezen szövetség aradi intézetét 20 férőhellyel, ugyanezen szövetség székesfehérvári intézetét 15 férőhellyel, ugyanezen szövetség lippai intézetét 12 férőhellyel. A 4 intézetben ezek szerint összesen 92 hadiárva leány nyerne elhelyezést. A növendékek az intézetekben ismétülő iskolai, valamint munkaképzésben részesülnek, (varrás, fésülés, főzés, gépkötés) és keresetképes koruk elérésével a szövetség által mint háztartási alkalmazottak (cselédek) nyernek megfelelő elhelyezést. A felajánlott 4 intézetbe magyar ajkú, keresztény leányok nyerhetnek felvételt és pedig a budapesti, aradi intézetekbe 4 elemi iskola elvégzése után, a lippai intézetbe pedig, ahol a növendékek elemi iskolai oktatásban is részesülnek, 6 éves koruk betöltése után. A növendékek mind a 4 intézetben keresetképes korukig neveltetnek. A végzett növendékek az intézetekből megbízható munkaadókhoz fognak, mint háztartási alkalmazottak kihelyeztetni. A létesítendő négy intézet működését folyó évi szeptember havában megkezdik. Az intézetbe való felvétel bővebb részleteire a Hadigondozó Népiroda vezetője, Vertán Endre tb. főjegyző (Megyeház) ad felvilágosítást. Az érdeklődők sürgősen jelentkezzenek.

— Életbe lépett az új rend a vasuton. Szeptember 1-étől kezdve a vasutakon szigorúbb intézkedések léptek életbe és a menetjegy nélkül, vagy a váltott menetjegyeknél magasabb kocsiosztályba beszálló utasok az eddiginél jóval magasabb illetéket tartoznak fizetni, még akkor is, ha a magasabb osztályú kocsinak csak a folyosóján tartózkodnak és akkor is, ha a váltott menetjegyeknek megfelelő alacsonyabb kocsiosztályban hely nem volna. A fizetendő legalacsonyabb illeték tíz korona. Az államvasutak igazgatósága egyidejűleg intézkedett, hogy a menetjegyek megváltását személypénztárainál minden lehető módon megkönnyítse. E végből a menetjegyeket ezentúl legalább már két órával a vonat indulása előtt, illetve egy egész napszakkal korábban, tehát esetleg tizenkét órával a vonat indulása előtt is kifogják adni a pénztáraknál. Lehet azonban, hogy a tolongáson ez a terv se fog segíteni, mert a közönség ezután is csak az utolsó negyedórán tolong jegyet váltani.

— Kell-e eskü a házasságkötésnél? A nagyváradi református lelkészek tegnapi értekezlete rendkívül érdekes döntést hozott arra vonatkozólag, hogy egyházi házassá-

ságkötésnél a felektől kell-e esküt kivenni arra, hogy a házastársi köteleket megtartják. Az értekezlet hosszabb eszmecsere után kimondta, hogy a református egyház történelmében minden adat arra vall, hogy a házasságkötésnél esküt kivenni a jegyes pártól nem kell. Az eskü a katolikus szertartásokból maradt meg a református esketésénél. Sehol a külföldön a református házasságkötéseknél a jegyesek meg nem esküsznek külön is a házasság szentségére. — Teljesen elegendő vallási szempontból, ha a pap megáldja a frigyet és az új pár megfogadja, hogy szeretni és követni fogja egymást. Ezenfelül még erre meg is esketni őket nem kell. — Az értekezlet elhatározta ennél fogva, hogy felír az egyházkerülethez, hogy a liturgikus könyvektől a házasságkötéseknél eddig használt esküformát hagyják ki.

— **Rézgálic eladás.** Makó város tulajdonában mintegy 1600 kgr. rézgálic van eladásra készen. A rézgálic ára kgr. 6 kor. 30 fillér. Vétel iránt a gazdasági tanácsnoknál kell jelentkezni. A rézgálic buzapácolásra is vásárolható.

— **Pályázati hirdetés.** Az Országos Hadigondozó Hivatal Nagysomkúti „Nevelőintézeté”-ben fiu hadiárva és rokkant apák fiai részére 150 teljes ellátással egybekötött ingyenes helyre pályázatot hirdet. E helyekre, amelyek 1918. évi október hó 1-től fognak betölteni, igényt tarthatnak intezeti elhelyezésre szoruló testileg és szellemileg ép és egészséges, 6—12 éves korban levő magyarhonos fiu hadiárva (rokkant apák fiai) valláskülönbség nélkül. Az intézetbe felvett gyermekek iskolai oktatása a községben lévő elemi, esetleg gazdasági ismétlő iskolában történik, míg az intézetben a gyermekek gazdasági és kézügyességi kiképzetésben fognak részesülni, amely őket a gyakorlati pályára fogja elkészíteni. Az intézetbe felvett gyermek annyi ruházati és felszerelési cikket tartozik magával hozni, amennyivel otthon rendelkezik. Az intézetbe való felvétel bővebb részleteire a Hadigondozó Népiroda vezetője, Vertán Endre tb. főjegyző (Megyeház) ad felvilágosítást. Az érdeklődők sürgősen jelentkezzenek

Csak a kis pipámért...

A halálra ítélt cigány utolsó kívánsága.

A kassai hadosztálybírósa most ítéltkezett Tóth Kálmán 22 éves cigány felett, aki a katonai szolgálat alól több ízben megszökött és betöréseket követet el. Halálra ítélték és Besztercebányára kellett szállítani. Amikor elindultak vele a fogházból, a cigány a földre vetette magát. A hat szuronyos megállt, azt gondolva, hogy talán újra szókéssre gondol a cigány. Odalépett a

hadnagy is, megkérdezte mit akar? És a cigány esdő szeméit ráemelte a hadnagy urra s ellágyultan így kezdett beszélni:

— Csak a kurtaszáru kis cseréppipámért hadd mehessek vissza. Hadd fogom még egyszer bucsuzóul számba!

A hadnagy megcsóválta a fejét a furcsa kívánságra. De gondolta: halálra ítélt utolsó óhaja, teljesíteni kell! Visszavezényelte a menetet, felvezették a cigányt a siralomházba, hol az utolsó éjjelt oly nyugodtan átaludta. A cigány igazat szólt. Ott volt a pricesen a moeskos, kurta, alig 10 centis szárn cseréppipa, egyetlen vagyona s bizonyára legkedvesebb emléke a halálraitéltnek.

Tóth Kálmán cigánynak a pipa láttára felderült az arca, mohó örömmel kapott utána és zsebre-csuszította.

Ujra megindult a menet, mint az előbb, csak a kis makrapipával szaporodott meg. A hadnagy ur volt a kommandáns, hat szuronyos katona a kíséret, főszemély meg a golyó általi halálnak nekiinduló cigány.

Halálos szerelem.

A szivtelen apa áldozata.

Szilbács faluban egy szivtelen apa fenyegetése miatt kettős öngyilkosság történt. A gazda szerelmes leánya és egy orosz fogoly a halálban kerestek menedéket.

Felátow Dimitrij orosz hadifogoly Balogh János gazdánál volt munkás. Az orosz és a gazda leánya megszerették egymást. Most, hogy a foglyok kieserelése megkezdődött, az orosz megkérte Baloghtól leányának a kezét, ez azonban a kérést elutasította és megfenyegette, ha még szóba mer állni a leányával, visszaküldi a fogolytáborba.

A két szerelmes elhatározta, hogy inkább a halálba mennek, de nem válnak el egymástól. Ejszaka belopdzkodtak a szinbe, Felátow Dimitrij késsel szivenszurta szerelmesét s azután a saját torkát vágta el.

A faluban nagy részvétet a szerelmes pár öngyilkossága, a szivtelen apát mindenki elítéli.

SZINHÁZ

* Színházi hírek. — Csütörtökön este kerül bemutatásra „Özvegy kisasszony”, ez a kedves zenéjű mulatságos operette, melyben a főszerepeket Révész, Komlós, Garai, Varga Sári és Kürthy fogják játszani. — Pénteken először kerül színre nálunk „Tessék szellőztetni” ez a pompás bohózat, a melynek előadása valósággal fergeteg tapsot vált ki a közönségből. A darab tárgya kissé kényes, de annál szellemesebb. A főszerepeket: H. Lengyel Irén, Varga Sári, K. Pintér Irma, Veszpréminé, Garai, Kürthy, Komlós Vilmos, Tibor és Thorma játsszák.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Minden jog fenntartva.

Írta: Tölgyessy Mihály.

— Nagy ég! sikoltott fel Ilonka rémülten s kezével eltakarta arcát. Etelka folytatá:

— Elemér annyira szívére vette ezt, hogy már el akar válni öntől, mert csak is így engesztelheti ki anyja szellemét.

— Válni? kiáltá Ilonka felpillantva.

— Igen, igen, el akar válni, de merő kíméletből nem akarja ezt személyesen önnek tudtára adni.

Ilonka kidülledt szemekkel nézett rá, ajakán elhalt a szó. Etelka gyorsan beszélve folytatá:

— Helyette eljöttem én s felszólitom, hogy a válásba való beleegyezését írásban adja s aztán kövessen engem.

Ilonka most kitört.

— Tehát én ne is lássam férjemet? Ne is kérdészhessem tőle, miért teszi ezt?

— Mondtam már, hogy anyánk halála és még inkább átka annyira hatott reá, hogy lemond kegyéről. Hiába akarná őt látni, mert már el is utazott innét.

Ilonka csaknem alétan rogyott a pamlagra. Etelka epés gunnyal folytatá:

— Pünkösdi királyságnak ime vége! Maga lejátszotta szerepét. Még csak egyet kívánunk magától, aztán megszakadt minden további érintkezés!

Ilonka nem is hallgatott szavaira s kétségbeesetten tördelte kezait egy percig. Majd hirtelen erőt vett magán és felszökött. Etelka neki esküdt ellensége, hátha ez is csak gonosz komédia?

Etelka ezalatt papirost tett az asztalra s mellé tintát.

— Maga most írásban ki fogja jelenteni, hogy lemond Elemérről.

— Soha, soha! kiáltá most Ilonka. Mind hazugság, amit az imént velem elhíttetni akart. Elemér engem el nem hagy!

— Ugy van, amint mondom erősíté Etelka. Állítson ki lemondó nyilatkozatot!

Folyt. köv.)

EGY ÉJJELI ŐR

felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Makó város hirdetései.

Földeladási hirdetés.

Makó város tulajdonát tevő „Rác-ut” nélkülözhető részének örökáron való eladására a folyó év szeptember hó 3-ára meghirdetett árverés szeptember hó 6-án fog a helyszínen megtartatni. Az árverés a jelzett napon délelőtt 8 órakor a földmészárosárhelyi határnál veszi kezdetét.

Az elérendő vételár 10 százaléka az árverés alkalmával lefizetendő.

Makó, 1918. szeptember hó 1.

Dr. Petrovics György
polgármester.

Egy kisasszony

felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

ISKOLAI KÖNYVEK

BEKÖTÉSÉT

olcsó árban és tartós kivitelben készit

BODOR SÁNDOR

KÖNYVKÖTŐ

(Főtér.)

Hatrongyoson félfertály tanya föld, özv. Kovács Bálintné szomszédságában eladó, esetleg haszonbérbe gabona termés alá kiadó. — Ugyanott 2 darab másfél éves

ÜSZŐ BORJU

is eladó. Értekezni lehet ugar 25. szám alatt, óföldéaki ut.

D. NAGY JÁNOS

mezei rendőr által.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —

Iritz Sámuel özv. cég.

Özv. Palik Antalné neje és leánya Margit, valamint testvérei fájdalomtól megtört szívvel jelentik, a forrón szeretett férj. jó apa, testvér és rokon

PALIK ANTAL

f. hó 3-án éjjel, életének 47-ik, boldog házassága 18-ik évében, katonai szolgálat teljesítése közben szerzett betegsége következtében történt elhunytát.

A megboldogult földi maradványa f. hó 5-én délután fél 5 órakor a Zrinyi-utcai 1. számú gyászszobából a róm. kath. egyház szertartásai szerint fog a róm. kath. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

Makó, 1918. szeptember 4.

Aldás és béke drága porai felett!

hogyan a magyar internáltak a háború után zavartalanul hazamehetnek Magyarországra.

A „Szabadság“ szerint a hét magyar közel negyedórát időzött Amerika nagyon is elfoglalt elnökénél, aki nagyon is barátságosan kezelt szorított. A „Szabadság“ még hozzáfűzi, hogy Wilson példáját egész Amerikában követhetnék és a magyarok üldözését egyszer már abbahagyhatnák, mert a legnagyobb gyávaság védtelen embereket állandóan becsülni, sőt a nyílt utcán ültetni. Azt hiszi végül, hogy az a kézfogás, amellyel az elnök a hét magyart megtisztelte, Amerika békejobbjá volt az egész amerikai magyarság számára.

Megrendszabályozzák a kirakatok árait.

A rendőrség és az árvizsgáló bizottság együttes akciója a tulmagas árak ellen.

Ismertettük annak idején a kormányrendeletét, mellyel kötelezte a kereskedőket, hogy egyrészt számát adjanak árúkról, másrészt a kirakatokban elhelyezett cikkek árait jelezzék. Az országos érvényű rendeletet a makói kereskedők csak akkor hajtották végre, amikor Begidán Emil dr. kapitány kibírdette, hogy ellenőriztetni fogja a rendelet végrehajtását és eljárást indított azok ellen, akik nem látják el a kirakataikban elhelyezett cikkeket árjelzéssel. A kapitány kijelentésének meg is lett az eredménye és most már csaknem minden kirakatban ott tarkállanak a függő bárcák, melyek horribilis összegeket kifejező számjegyekkel hirdetik, hogy: „nem rossz üzlet a háború!“

A rettentő magas árak, — melyek így a kormányrendelet folytán nemcsak az épen vásárolni kényeszerülők szűk körével, hanem az egész közönséggel megismertették a drágaság hatalmas mérveit — általános elképedést keltettek a közönség körében, egyre-másra érkeztek hozzájuk levelek, melyeknek írói — vérmérséklet szerint — panaszosan, vagy fölháborodottan figyelmeztettek bennünket egyes, igazán nélkülözhetetlen cikkek inokolatlanul magas áraira. Budapesten, ahol hasonló következményekkel járt az árak kifüggesztése, széleskörű akcióra készülnek a hatóságok, hogy az árakat legalább valamivel csökkenték. Ez bizony nálunk Makón is elkélne, mert a makói kirakati árak egyszerűen borzalmasak

Hagyományt

minden mennyiségben vásárol Iritz Gyula cég.

Eladók Iritz Miksánál jelentkeznek.

Amit Szegeden lehet Makón is lehetne.

Olcso ruha a szegényeknek.

Sokszor irtunk már arról, hogy másutt mégis csak okosabban, jobban utána néznek a dolgoknak, mint nálunk. Sokszor hoztuk fel példának Miskolc városát, de hát erre mindig azt mondják, hogy Miskolc messze van Makótól, talán nem is igaz, hogy ott a hatóság oly fényesen gondoskodik a lakosságról.

Most nem megyünk olyan messzire, csak ide a szomszédba, Szegedébe, ahol a hatóság ép most segített a közönség ruháinségén.

A város — már mint Szeged városa — egy tétel ruhát vásárolt s azt most bocsátja forgalomba.

A férfi átmeneti öltönyök kitérő háború előtti szövetek, darabonként átlag 600 koronába kerültek, a fiú felöltők 275 koronába, a lüszter ruhák 230 koronába s a mosó ruhák 175 koronába, amelyek csak éppen 50 százalékkal olcsóbbak azokhoz képest, amit az üzletekben értünk kérenek.

A közlelmezési hivatal a ruhákat haszon nélkül, tisztán költségek hozzászámításával bocsátja forgalomba.

Hát miért ne lehetne ezt nálunk is megcsinálni? Érdeklődni kéne a hatóságnak, hogy hogy is ment ez a dolog Szegeden. Megmondják a közlelmezési hivatalban, csak érdeklődni kell utána, mert az már mégis csak csufság volna, ha a szegény gyermekek e télen ruha hiányában otthon lennének kénytelenek kucorogni, az iskolába járás helyett.

NAPI HIREK

— **Halálozás.** Érdemes, derék iparos hunyt el ma Makón. Palik Antal makói cipész mester élte 47 ik évében meghalt. Palik Antal katonai szolgálatot teljesített s eközben szerezte a halálos betegséget, mely ma megölte. Halálát özvegye és leánya gyászolják. Temetés holnap, csütörtökön délután fél 5 órakor lesz a gyászházban. A temetésen az ipartestület tagjai nagy számban vesznek részt, mert Palik igen lelkes s buzgó tagja volt az ipartestületnek. Igen buzgón résztvevett minden iparosmozgalomban, miért is halála az iparos társadalomra nagy veszteséget jelent.

— **Egységes ruhatípust tervez a kormány.** Sztéryni József báró kereskedelmi miniszter elnöklésével e hónap 5 ére a kereskedelmi miniszteriumban szaktanácskozás lesz, hogy az egyes iparcikkek tárgyában normál-típusokat állapítsanak meg, melyeknek készítésére az egyes iparágakat kötelezni fogják. A kormány a ruházatra vonatkozólag is egy normáltípust állapít meg, de erre vonatkozólag a ruházati rendelet külön intézkedéseket fog tartalmazni.

E rendelet legkésőbb szeptember 15-ig megjelenik azonnali hatállyal.

— **A leánygimnáziumi és kereskedelmi iskolai magántanulók** ma, csütörtökön délután 3 órakor valamennyien jelentkezzenek a főgimnázium fizikai szertárában.

— **Fogházzal büntetik a rém hírek terjesztőit.** A belügyminiszter leiratot küldött a vármegye alispánjához, amelyben különösen felhívja a figyelmét arra, hogy szigorúan ellenőrizzék az állhírek terjesztőit. Egyidejűleg az e tárgyban kiadott rendeletet kibővíti olyan formán, hogy aki közállapotokra vonatkozó oly hirt kóhol, vagy olyan állhírt terjeszt, amely alkalmas arra, hogy a lakosság körében elkedvetlenedést támasszon a nemzet ellenálló erejében, a becsületes béke elérhetőségében vetett hitet megingassa, vagy közgazdasági viszonyainkról valótlán és kedvezőtlen hírt kóhol és terjeszt, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **Kétszeresre emelik a vasuti személytarifát.** Az államvasutak egyre fokozódó kiadásai, főleg a személyzet fizetésjavításának szükségessége, valamint a vasut teljesítő képességének fokozása érdekében szükségessé vált a személyszállítási díjszabás újabb emelése. A kereskedelmi miniszter elhatározta, hogy okvetlenül felemeli a személytarifát és pedig teljes 100 százalékkal. Még az idei ősszel életbelépő tarifa szerint a vasuti utazásra 2 jegy fog jogosítani.

— **Mennyi burgonya tartható vissza?** A közlelmezési miniszter rendelete folytán tudomására hozzuk a közönségnek és az érdekelteknek, hogy az 1918. évi burgonyatermésből házi és gazdasági szükséglet céljára visszatartható legmagasabb mennyiségeket a város területén a következőképp állapították meg: Termelő saját burgonyaterméséből visszatartható házi szükséglet címén a nehéz testi munkát végző felnőtt családtagok részére személyenként évi 120 kgr-ot, egyéb ellátandók részére személyenként 100 kgr-ot, időszakos munkások részére ellátásuk tartamára, de legfeljebb három hónapra, havi 30 kgr., cselédek részére a cselédszerződésükben kikötött mennyiség. Nem termelőknél vagy olyan termelőknél, akiknek a termése a saját házi szükségletet nem fedezi, jogos házi szükséglete nehéz testi munkát végző felnőtteknél személyenként évi 120 kgr., egyéb ellátandóknál évi 100 kgr.

— **Megszűnik a nyerscukor.** Vége egy kis öröm is a sok ürümben. A jövő hónaptól kezdve nem kapunk többé nyers cukrot, hanem tiszta fehér kristálycukrot. A város vezetőségét erről értesítették a cukorgyárak s ezt az értesítést mi örömmel továbbítjuk a közönségnek, amely bizonyára szintén örömmel veszi tudomásul, hogy nem lesz többé szerencsése a nyulás, ragadás, kevésbé édes, de kellemetlen szaga nyerscukorhoz.

— **Hadiárva leányok taníttatása.** A Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetsége az Orsz. Hadigondozó Hivatalnak, hadiárva elhelyezésének és nevelésének céljaira felajánlotta négy cselédképző intézetét és pedig: a Katolikus Háziasszonyok Országos Szövetségének budapesti (Mária-u. 7. sz.) intézetét 45 férőhellyel, ugyanezen szövetség aradi intézetét 20 férőhellyel, ugyanezen szövetség székesfehérvári intézetét 15 férőhellyel, ugyanezen szövetség lippai intézetét 12 férőhellyel. A 4 intézetben ezek szerint összesen 92 hadiárva leány nyerne elhelyezést. A növendékek az intézetekben ismétülő iskolai, valamint munkaoktatásban részesülnek, (varrás, fésülés, főzés, gépkötés) és keresetképes koruk elérésével a szövetség által mint háztartási alkalmazottak (cselédek) nyernek megfelelő elhelyezést. A felajánlott 4 intézetbe magyar ajkú, keresztyény leányok nyelhetnek felvételt és pedig a budapesti, aradi intézetekbe 4 elemi iskola elvégzése után, a lippai intézetbe pedig, ahol a növendékek elemi iskolai oktatásban is részesülnek, 6 éves koruk betöltése után. A növendékek mind a 4 intézetben keresetképes korukig neveltetnek. A végzett növendékek az intézetekből megbízható munkaadókhoz fognak, mint háztartási alkalmazottak kihelyeztetni. A létesítendő négy intézet működését folyó évi szeptember havában megkezdik. Az intézetbe való felvétel bővebb részleteire a Hadigondozó Népiroda vezetője, Vertán Endre tb. főjegyző (Megyeház) ad felvilágosítást. Az érdeklődők sürgősen jelentkezzenek.

— **Életbe lépett az új rend a vasuton.** Szeptember 1 étől kezdve a vasutakon szigorúbb intézkedések léptek életbe és a menetjegy nélkül, vagy a váltott menetjegyeknél magasabb kocsiosztályba beszálló utasok az eddiginél jóval magasabb illetéket tartoznak fizetni, még akkor is, ha a magasabb osztályu kocsinak csak a folyosóján tartózkodnak és akkor is, ha a váltott menetjegyeknek megfelelő alacsonyabb kocsiosztályban hely nem volna. A fizetendő legalacsonyabb illeték tíz korona. Az államvasutak igazgatósága egyidejűleg intézkedett, hogy a menetjegyek megváltását személypénztárainál minden lehető módon megkönnyítse. E végből a menetjegyeket ezentul legalább már két órával a vonat indulása előtt, illetve egy egész napszakkal korábban, tehát esetleg tizenkét órával a vonat indulása előtt is kifogják adni a pénztárainál. Lehet azonban, hogy a tolongáson ez a terv se fog segíteni, mert a közönség ezután is csak az utolsó negyedórán tolong jegyet váltani.

— **Kell-e eskü a házasságkötésnél?** A nagyvárosi református lelkészek tegnapi értekezlete rendkívül érdekes döntést hozott arra vonatkozólag, hogy egyházi házasság-

ságkötésnél a felektől kell-e esküt kivenni arra, hogy a házastársi köteleket megtartják. Az értekezlet hosszabb eszmecsere után kimondotta, hogy a református egyház történelmében minden adat arra vall, hogy a házasságkötésnél esküt kivenni a jegyes pártól nem kell. Az eskü a katolikus szertartásból maradt meg a református esketésénél. Sehoh a külföldön a református házasságkötéseknél a jegyesek meg nem esküsznek külön is a házasság szentségére. — Teljesen elegendő vallási szempontból, ha a pap megáldja a frigyot és az új pár megfogadja, hogy szeretni és követni fogja egymást. Ezenfelül még erre meg is esketni őket nem kell. — Az értekezlet elhatározta ennél fogva, hogy felir az egyházkerülethez, hogy a lithurgikus könyvektől a házasságkötéseknél eddig használt esküformát hagyják ki.

— **Rézgálic eladás.** Makó város tulajdonában mintegy 1600 kgr. rézgálic van eladásra készen. A rézgálic ára kgr. 6 kor. 30 fillér. Vétel iránt a gazdasági tanácsnoknál kell jelentkezni. A rézgálic buzapácolásra is mászolható.

— **Pályázati hirdetés.** Az Országos Hadigondozó Hivatal Nagysomkúti „Nevelőintézeté”-ben fű hadiárva és rokkant apák fiai részére 150 teljes ellátással egybekötött ingyenes helyre pályázatot hirdet. E helyekre, amelyek 1918. évi október hó 1-től fognak betölteni, igényt tarthatnak intezeti elhelyezésre szoruló testileg és szellemileg ép és egészséges, 6—12 éves korban levő magyarhonos fű hadiárva (rokkant apák fiai) valláskülönbőség nélkül. Az intézetbe felvett gyermekek iskolai oktatása a községben lévő elemi, esetleg gazdasági ismétlő iskolában történik, míg az intézetben a gyermekek gazdasági és közügyességi kiképzetésében fognak részesülni, amely őket a gyakorlati pályára fogja elkészíteni. Az intézetbe felvett gyermek annyi ruházati és felszerelési cikket tartozik magával hozni, amennyivel otthon rendelkezik. Az intézetbe való felvétel bővebb részleteire a Hadigondozó Népiroda vezetője, Vertán Endre tb. főjegyző (Megyeház) ad felvilágosítást. Az érdeklődők sürgősen jelentkezzenek

Csak a kis pipámért...

A halálra ítélt cigány utolsó kívánsága.

A kassai hadosztálybíróság most ítéltkezett Tóth Kálmán 22 éves cigány felett, aki a katonai szolgálat alól több ízben megszökött és betöréseket követet el. Halálra ítélték és Besztercebányára kellett szállítani. Amikor elindultak vele a fogházból, a cigány a földre vetette magát. A hat szuronyos megállt, azt gondolva, hogy talán újra szökésre gondol a cigány. Odalépett a

hadnagy is, megkérdezte mit akar? És a cigány esdő szeméit ráemelte a hadnagy urra s ellágyultan így kezdett beszélni:

— Csak a kurtaszáru kis cseréppipámért hadd mehessek vissza. Hadd fogom még egyszer bucsuzóul számba!

A hadnagy megcsóválta a fejét a furesz kívánságra. De gondolta: halálra ítélt utolsó óhaja, teljesíteni kell! Visszavezényelte a menetet, felveztették a cigányt a siralomházba, hol az utolsó éjjelt oly nyugodtan átaludta. A cigány igazat szólt. Ott volt a pricesen a mocsos, kurta, alig 10 centis száru cseréppipa, egyetlen vagyona s bizonyára legkedvesebb emléke a halálra ítéltnek.

Tóth Kálmán cigánynak a pipa láttára felderült az arca, mohó örömmel kapott utána és zsebre csuszította.

Ujra megindult a menet, mint az előbb, csak a kis makrapipával szaporodott meg. A hadnagy ur volt a kommandáns, hat szuronyos katona a kíséret, főszemély meg a golyó általi halálnak nekiinduló cigány.

Halálos szerelem.

A szivtelen apa áldozata.

Szilbács faluban egy szivtelen apa fenyegetése miatt kettős öngyilkosság történt. A gazda szerelmes leánya és egy orosz fogoly a halálban kerestek menedéket.

Felató Dimitrij orosz hadifogoly Balogh János gazdánál volt munkás. Az orosz és a gazda leánya megszerették egymást. Most, hogy a foglyok kieserélése megkezdődött, az orosz megkérte Baloghtól leányának a kezét, ez azonban a kérést elutasította és megfenyegette, ha még szóba mer állni a leányával, visszaküldi a fogolytáborba.

A két szerelmes elhatározta, hogy inkább a halálba mennek, de nem válnak el egymástól. Ejszaka belopózkodtak a szinbe, Felató Dimitrij késsel szivenszurta szerelmesét s azután a saját torkát vágta el.

A faluban nagy részvételt a szerelmes pár öngyilkossága, a szivtelen apát mindenki elítéli.

SZINHÁZ

* Színházi hírek. — Csütörtökön este kerül bemutatásra „Özvegyszasszony”, ez a kedves zenéjű mulatságos operette, melyben a főszerepeket Révész, Komlós, Garai, Varga Sári és Kürthi fogják játszani. — Pénteken először kerül színre nálunk „Tessék szellőztetni” ez a pompás bohózat, a melynek előadása valóságos fergeteg tapost vált ki a közönségből. A darab tárgya kissé kényes, de annál szellemesebb. A főszerepeket: H. Lengyel Irén, Varga Sári, K. Pintér Irma, Veszpréminé, Garai, Kürthy, Komlós Vilmos, Tibor és Thorma játsszák.

REGENY

A patakmalom tündére.

Minden jog fentartva.

Irta: Tölgyessy Mihály.

— Nagy ég! sikoltott fel Ilonka rémülten s kezével eltakarta arcát. Etelka folytató:

— Elemér annyira szivére vette ezt, hogy már el akar válni öntől, mert csak is így engesztelheti ki anyja szellemét.

— Válni? kiáltá Ilonka felpillantva.

— Igen, igen, el akar válni, de merő kíméletből nem akarja ezt személyesen önnek tudtára adni.

Ilonka kidülledt szemekkel nézett rá, ajakán elhalt a szó. Etelka gyorsan beszélve folytató:

— Helyette eljöttem én s felszólitom, hogy a válásba való beleegyezését írásban adja s aztán kövessen engem.

Ilonka most kitört.

— Tehát én ne is lássam férjemet? Ne is kérdészhessem tőle, miért teszi ezt?

— Mondtam már, hogy anyánk halála és még inkább átka annyira hatott reá, hogy lemond kegyéről. Hiába akarná őt látni, mert már el is utazott innét.

Ilonka csaknem alétan rogyott a pamlagra. Etelka epés gunnyal folytató:

— Pünkösdi királyságnak ime vége! Maga lejátszotta szerepét. Még csak egyet kívánunk magától, aztán megszakadt minden további érintkezés!

Ilonka nem is hallgatott szavaira s kétségbeesetten tördelte kezeit egy percig. Majd hirtelen erőt vett magán és felszökött. Etelka neki esküdt ellensége, hátha ez is csak gonosz komédia?

Etelka ezalatt papirost tett az asztalra s mellé tintát.

— Maga most írásban ki fogja jelenteni, hogy lemond Elemérről.

— Soha, soha! kiáltá most Ilonka. Mind hazugság, amit az imént velem elhitetni akart. Elemér engem el nem hagy!

— Ugy van, amint mondom erősíté Etelka. Állítson ki lemondó nyilatkozatot!

Folyt. köv.)

EGY ÉJJELI ŐR

felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Makó város hirdetményei.

Földeladási hirdetmény.

Makó város tulajdonát tevő „Rác-ut” nélkülözhető részének örökáron való eladására a folyó év szeptember hó 3-ára meghirdetett árverés szeptember hó 6-án fog a helyszínen megtartatni. Az árverés a jelzett napon délelőtt 8 órakor a hódmezővásárhelyi határnál veszi kezdetét.

Az elérendő vételár 10 százaléka az árverés alkalmával lefizetendő.

Makó, 1918. szeptember hó 1.

Dr. Petrovics György
polgármester.

Egy kisasszony felvétetik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

ISKOLAI KÖNYVEK

BEKÖTÉSÉT

olcsó árban és tartós kivitelben készit

BODOR SÁNDOR

KÖNYVKÖTŐ

(Főtér.)

Hatrongyoson félfertály tanya föld, özv. Kovács Bálintné szomszédságában eladó, esetleg haszonbérbe gabona termés alá kiadó. — Ugyanott 2 darab másfél éves

ÜSZŐ BORJU

is eladó. Értekezni lehet ugar 25. szám alatt, öföldéaki ut.

D. NAGY JÁNOS

mezei rendőr által.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —

Iritz Sámuel özv. cég.

Özv. Palik Antalné neje és leánya Margit, valamint testvérei fájdalomtól megtört szívvvel jelentik, a forrón szeretett férj. jó apa, testvér és rokon

PALIK ANTAL

f. hó 3-án éjjel, életének 47-ik, boldog házassága 18-ik évében, katonai szolgálat teljesítése közben szerzett betegsége következtében történt elhunytát.

A megboldogult földi maradványa f. hó 5-én délután fél 5 órakor a Zrínyi-utcai 1. számú gyászházból a róm. kath. egyház szertartásai szerint fog a róm. kath. temetőbe örök nyugalomra helyeztetni.

Makó, 1918. szeptember 4.

Áldás és béke drága porai felett!

A verebesi és bánomi borszőlő
szőlő-, gyümölcs- és pusztá-

földek eladók.

Értekezni lehet
Iritz Miksával.

Kiadó föld.

A várostól mintegy 12 kiló-
méterre, a királyhegyesi-ut men-
tén, Siket Sámuel szomszédságában

ÖT KÖBLÖS FÖLD

gabona vagy kukorica alá kiadó.

Értekezhetni a „Makói Füg-
getlen Ujság” kiadóhivatalában.

Tinták!

Mindenféle színben kis és nagyobb
üvegekben. Legfinomabb

ruhajelző-tinta,

arab mézgaoldat ecsettel, synthe-
tikon nagy tubusban, bélyegző-
párnák és festékek olcsó árban
beszerezhetők

KOVÁCS SÁNDOR

papirkereskedésében, Szegedi-n. J.

— NINCS PÁRJA a „Gavallér” niko-
tinmentes cigarettá hüvelynek. Kapható
Kovács Sándor papirkereskedésében Sze-
gedi utca 1 szám.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-
termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL

Szülők figyelmébe!

Minden szülőnek érdeke, hogy
gyermekét oly helyre adja tanonc-
nak, hol kellő szakképzettségben
részesül.

Könyvnyomdai üzememben

betűszedő- tanoncok

felvételnek és saját felügyeletem
alatt nyerne kiképzést a nyomda-
ipar minden ágazatában.

Tanoncaimnak a legmagasabb
hetfizetést adok.

Jelentkezhetni

Kovács Sándor

könyvnyomdájában, Szegedi-utca 1.

„Gavallér” cigaretta-hüvely s papir

nikotin mentes. Kapható

Kovács Sándor

papirkereskedésében Makó, Sze-
gedi-utca 1. (Dégi István házában.)

Hirdessen

Csanádvármegye legelterjedtebb napilapjában, a

Makói Független Ujság

hirdetési rovatában. A Makói Független Ujság már a reg-
geli órákban Csanádmegye összes községeiben olvasható.
Táviratai és telefonjelentései a háborús hírekről a leg-
frissebbek. — Megjelenik naponta négy-ötezer példányban.

Dacára a háboru okozta drágaságnak,

hirdetéseket

olcsó árban vesz fel a Makói Független Ujság

kiadóhivatala, Szegedi-utca 1. sz.

Földbérbeadók figyelmébe!

A Makói Független Ujságot Makó város és Csanádmegye
hagymakertészeinek túlnyomó része olvassa s így már egy-
szer megjelenő hirdetés után is meg van a kívánt eredmény.

Legfinomabb levélpapírok!

Vászonutánzatú, hártya és erős
csont-levélpapírok, bélelt bori-
tékkal, nagy választékban. —

Kivánatra névnyomással. Már 10 darabnál is!

Ceruzák!

Valódi Kohinor tinta- és fe-
kete-ceruzák, Hardtmuth és
Fáber 2-s és 3-s számuak.
Színes ceruzák fában!

Tinták!

Legfinomabb fekete és
színes tinták, mindenféle
színben. Első minőségű
ruhajelző tinta!

Tollak, tollszárok! Cigaretta hüvely és papir!

Képes-lapokból nagy választék.

Mindenféle papíráruk beszerezhetők

Kovács Sándor papirkereskedésében,
Szegedi-utca 1. szám.